

ว่าที่ร้อยตรีสรวิชัย ไวยนพ : อิทธิพลของผู้นำทางการเมืองที่มีผลต่อนโยบายหาบเร่ แผงลอยของกรุงเทพมหานคร ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ.2528 - 2544. (THE INFLUENCE OF POLITICAL LEADERS ON HAWKERS AND VENDERS POLICIES OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION : COMPARATIVE STUDY DURING 1985 TO 2001) อ. ที่ปรึกษา : อาจารย์ตระกูล มีชัย, 213 หน้า. ISBN 974-17-1697-4.

วิทยานิพนธ์ เรื่องอิทธิพลของผู้นำทางการเมือง ที่มีผลต่อนโยบายหาบเร่ แผงลอย ของกรุงเทพมหานคร ศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2528 – 2544 นี้ มุ่งเน้นศึกษาอิทธิพลของผู้นำทางการเมืองกรุงเทพมหานครที่มีต่อรูปแบบและเนื้อหาของนโยบายเกี่ยวกับหาบเร่ แผงลอยเป็นสำคัญ โดยศึกษาเพื่อมุ่งเน้นตอบคำถามในช่วงที่พลตรีจำลอง ศรีเมือง เป็นผู้นำทางการเมืองกรุงเทพมหานครเรื่อยมา จนถึงสมัยของนายสมัคร สุนทรเวช ในเชิงเปรียบเทียบ วิธีการในการศึกษาเน้นการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ การวิจัยเอกสาร และการวิจัยเชิงประจักษ์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นหลัก ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นโยบายการจัดระเบียบหาบเร่ แผงลอยของกรุงเทพมหานครกำหนดขึ้นบนพื้นฐานของความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือประโยชน์ของผู้ค้า ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของผู้นำทางการเมืองเป็นสำคัญ และยังขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมอื่นด้วย แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นรูปแบบของระบบการเมือง การปกครอง ก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะเอื้ออำนวยให้ความพึงพอใจของผู้นำทางการเมือง มีอิทธิพลต่อรูปแบบและเนื้อหาของนโยบายมากน้อยเพียงใด กล่าวคือ หากรูปแบบของระบบการเมือง การปกครอง เป็นแบบปิดกั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ความพึงพอใจของผู้นำทางการเมืองระดับประเทศจะมีอิทธิพลสำคัญต่อรูปแบบและเนื้อหาของนโยบาย ส่วนผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นจะมีอิทธิพลสำคัญต่อรูปแบบและเนื้อหาของนโยบายก็ต่อเมื่อผู้นำทางการเมืองระดับประเทศมีความสนใจในนโยบายนั้นในระดับต่ำ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเองด้วยว่ามีบุคลิกภาพแบบใด และสนใจในนโยบายนั้น ๆ หรือไม่ เพียงใด ในทางกลับกัน หากรูปแบบของระบบการเมือง การปกครอง เป็นแบบเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ความพึงพอใจของผู้นำทางการเมืองระดับประเทศและระดับท้องถิ่น อาจมีอิทธิพลสำคัญต่อรูปแบบและเนื้อหาของนโยบายในช่วงเริ่มแรก แต่จะเปลี่ยนแปลงเป็นเพียงปัจจัยองค์ประกอบหนึ่งของการก่อกำเนิดนโยบายในภายหลัง หากปรากฏว่าความพึงพอใจนั้นไม่สอดคล้องกับกระแสความต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคมการเมืองนั้น

Research into the influence of the political leaders on the Bangkok Metropolitan Administration's policies on street vendors and hawkers from 1985 – 2001.

This Thesis is a comparative study processing primarily on the BMA Governor's influence on the form and content of the policies during the period from the terms of Major General Chamlong Srimuang to that of Mr. Smak Suntoravej. The research method used are historical, documentary and empirical, using questionnaires as main source.

The result agreed with the hypothesis, that the policies were based on law and order or the vendors' interests, on the political leaders' wishes, as well as on the political, economic and social environments.

Nevertheless, the systems of government and policies played an important role in determining the extent of the influence of the political leaders. If the governmental system did not allow for public participation, the wishes of the national political leaders would have much influence on the form and content of the policies. As for the local political leaders, they would have major influence on the policies only when the country's leaders paid little attention to the policies.

The personality and the extent of interest of the local political leaders were also important. On the contrary, if the system was opened to public participation in politics, the wishes of the local and national political leaders would have initial influence on the policies.